

NOORDWEST-ITALIË

van reizigers voor reizigers



NOORDWEST-ITALIË

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Katrien Hardeman; Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO StevanZZ / Shutterstock

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Italie du Nord

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCTREDACTEUR Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUR Isabelle Al Subaihi, Mathilde de Boisgrollier, Thierry Brouard, Marie Burin des Rozières, Véronique de Chardon, Fiona Debrabander, Anne-Caroline Dumas, Géraldine Lemauf-Beauvois, Olivier Page, Alain Pallier, Anne Poinot en André Poncelet.

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),

Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2016/45/78 - ISBN 978 94 014 3188 0 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

PIËMONT (PIEMONTE)

Turiijn (Torino) 127

TEN WESTEN VAN TURIJN 169

Avigliana 169

Susa 172

De via Lattea 174

Bardonecchia 176

TEN NOORDEN VAN TURIJN 178

Biella 178

Ivrea 182

CUNEO EN OMGEVING 184

Saluzzo 184

Cuneo 190

Mondovì 192

DE LANGHE 198

Barolo 198

La Morra 201

Alba 203

ASTI EN DE MONFERRATO 208

Canelli 209

Asti 212

Cocconato 217

VERCELLI EN VALSESIA 218

Vercelli 218

Varallo 222

Alagna 226

LIGURIË (LIGURIA)

DE RIVIERA DI PONENTE 235

Ventimiglia 235

Bordighera 236

San Remo 238

De Ligurische Alpen 240

Dolceacqua 241

Imperia 244

Cervo 246

Finale Ligure 247

Savona 251

Genua (Genova) 253

DE RIVIERA DI LEVANTE 279

Camogli 279

Santa Margherita Ligure 281

Portofino 284

Rapallo 285

Sestri Levante 287

Varese Ligure 290

Levanto 290

De Cinque Terre 292

La Spezia 302

Portovenere 309

Lerici 311

Sarzana 312

INHOUD EN KAARTEN

LOMBARDIJE

Milaan (Milano)	320
Pavia	392
Lodi	403

Cremona	406
Sabbioneta	414
Mantova (Mantua)	418

REGISTER 438

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

Afstanden tussen de steden	45	Milaan, plattegrond III	328-329
Cinque Terre, overzichtskaart	294-295	Milaan, plattegrond IV	330-331
Cremona	408-409	Milaan, detailkaart	334-335
Genua, detailkaart	259	Noord-Italië, overzichtskaart	16-17
Genua, overzichtskaart	256-257	Pavia	394-395
La Spezia	304-305	Piëmont, overzichtskaart	126
Lombardije, overzichtskaart	318-319	Sabbioneta	415
Ligurië, overzichtskaart	232-233	Spoorwegnetwerk van Italië	41
Mantova	420-421	Turijn	129
Milaan, metro	321	Turijn, detailkaart	132-133
Milaan, plattegrond I	324-325	Valle d'Aosta, overzichtskaart	97
Milaan, plattegrond II	326-327		

18 TOPERVARINGEN VAN TROTTER

IN PIËMONT EN DE VALLE D'AOSTA



- 1** Ga wandelen in het **Nationaal Park Gran Paradiso**, adem er de pure lucht in en observeer de steenbokken, lammergieren en andere bergdieren.

Blz. 101



- 2** Bezoek in **Turijn** beslist het **Museo Egizio**, het mooiste museum dat gewijd is aan de Egyptische kunst, na dat van Cairo. *Blz. 153*



- 3** Herbeleef de bijzondere beginjaren van de auto en bekijk de verzameling schitterende racewagens en prachtige prototypes van het **Automuseum van Turijn (MAUTO)**. Je weet niet wat je ziet. *Blz. 159*

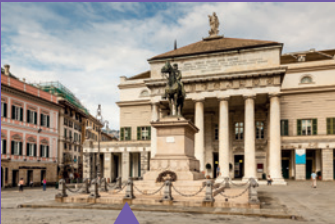
- 4** Bewonder de zeer mooie **privéverzameling schilderijen van de familie Agnelli**, op de bovenste verdieping van de Fiatfabriek (Lingotto) in Turijn. Misschien kan je snel even een rondje maken op de testpiste. Maar dan wel te voet! *Blz. 161*

- 5** Laat de krachtige en fijne geuren van de barolo of de barbaresco maar op je afkomen en geniet van een **wijnproeverij in een van de enoteche regionale** van de gezellige wijndorpen. Deze dorpjes in **de Langhe** zijn Werelderfgoed. *Blz. 198*

IN LIGURIË



- 6 Spetter** in de zomer in het kristalheldere water van de zogenaamde reuzenketels in het kleine dorpje **Rocchetta Nervina**. *Blz. 242*



- 7 Onder de indruk zijn** van de uitzonderlijke verfijning van de paleizen in de Via Garibaldi in **Genova**. Ga ook even langs bij onze zeevrienden (zoals de zeekoeien) in het aquarium. *Blz. 268*



- 8 Slenter door de romantische straatjes van Cervo en Finalborgo**, een paar van de 'mooiste dorpjes van Italië'. *Blz. 246 en 249*



- 9 Loop langs de steile paadjes van het Nationaal Park Cinque Terre** en geniet met volle teugen van deze rustgevende plek aan zee. *Blz. 292*

- 10 Bewonder de werken van Picasso, Magritte, Dubuffet, De Chirico en Miró** in de **pinacothek van Savona**. *Blz. 252*

1980. Heel gezellige zaak, vooral wanneer in de zomer een terrasje op het plein staat.

San Salvario: zuiden van het station Porta Nuova

Een opkomende, trendy buurt waar leuke en hippe bars op vrijdag- en zaterdagavond steeds meer nachtbrakers over de vloer krijgen.

Astoria Studios (detailkaart B4, 115): *via Berthollet 13* ☎ 389 766 3731 @ *astoria-studios.com*. Deze bar is altijd tof. 's Middags kun je iets eten aan de lage tafels met bankjes terwijl je een blik werpt op het met ranken versierde behang. 's Avonds is de bar te klein en gaat het *aperitivo* op straat verder. Tot laat op de avond zorgen feestgangers voor thema-avonden en concerten met de nodige decibels!

DDR (detailkaart B4, 116): *via Berthollet 9*. *Dag. geopend (behalve zo.), alleen 's avonds*. Nee, je bent hier helemaal niet in de ex-DDR (ook al doet de naam je anders vermoeden), maar wel degelijk in een van de meest levendige straten van Turijn. Bont interieur, loungemuziek. Geniet van het royale buffet, terwijl je op het voetpad – je glas in de hand – de wereld verbetert.

Elders

Beach (detailkaart D3, 106): *op de kades van de Murazzi, dichtbij het piazza Vittorio Veneto. Zo. in de zomer alleen voor homoseksuelen*. Trefpunt van de rijke jongelui van de streek. Zwoele en opzweepende houseritmes. Vrij select.

Fluido (detailkaart C-D4, 112): *viale Cagni 7. Parco del Valentino* ☎ 011 669 45 57 @ *info@fluido.to*. *Dag. geopend (behalve ma.)*. *Gesloten in jan*. Een echt multifunctioneel adres, geopend vanaf het ontbijt tot zonsopkomst. Deze plek aan de rivier lijkt meer op een badplaats waar je je dag kunt doorbrengen met zonnebaden, lunchen, borrelen en cocktails drinken en die vanaf 22.30 u wordt omgevormd tot een disco, waar in het weekend tot in de vroege uurtjes gedanst wordt. Een erg leuk idee.

Caffè del Progresso (detailkaart D2, 105): *corso San Maurizio 69b* ☎ 011 837 914. *Geopend vanaf 18.00 u*. Café met twee verdie-

pingen vlak bij de faculteit sociale wetenschappen. Aanvankelijk kwamen er vooral intellectuelen en studenten de wereld verbeteren. Nu komen talloze studenten er een glas drinken (of meer dan één, gezien de sfeer rond middernacht) en dansen op het ritme van de muziek uit de jaren 1980 in de zeer mooie kelder met bakstenen gewelven, die een gratis discotheek is geworden. In de kroeg zijn gezellige grote zalen en op iedere verdieping is een eigen bar. Mooi terras op de eerste verdieping om een frisse neus te halen.

Hiroshima Mon Amour (buiten plattegrond, via A8, 117): *via Carlo Bossoli 83* ☎ 011 317 66 36 W *hiroshimamonamour.org*. *Toegang tegen betaling, afhankelijk van het programma*. Geen hulde aan de film van Alain Resnais, maar een van de bekendste zalen van de stad. Het hele jaar door zijn er optredens in een gerenoveerde voormalige school. Eclectische programmering, van rock tot avant-gardemuziek. Talrijke concerten en boeiende culturele evenementen.

WINKELN

MARKTEN

Tussen de kraampjes van een markt krijg je een ongewoon, bekoorlijk Turijn te zien. Te midden van talloze geuren, kleuren en smaken zie je een doorsnee van de maatschappij. Zo doorgrond je de ziel van een stad.

Mercato Porta Palazzo (detailkaart C1): *dag. geopend (behalve zo.) 8.30-13.30 u, za. tot 18.30 u*. Het piazza della Repubblica tooit zich in vlammende kleuren wanneer de groentekwekers uit de buurt hun koopwaar uitstallen. Je kunt niet naar Turijn komen zonder de grootste openluchtmarkt van Europa te bezoeken (53.000 m²). Je vindt er groenten en fruit, natuurlijk, maar ook bloemen, kaas, vleeswaren en kruiden en indrukwekkende voorraden (goedkope) kleren. Ook in de hal van de vismarkt zie je het leven zoals het is.

Mercato Crocetta (plattegrond A4, 120): *via Marco Polo en largo Cassini. Iedere ochtend (behalve zo.), za. tot 18.30 u*. Markt met schoenen, tassen en kleding.

Mercato del Balòn (detailkaart B-C1): via Borgo Dora. Iedere 2de zo. van de maand. [W](http://www.balolon.it) balolon.it. Een kleinere markt vindt iedere za. plaats.

Juventus Store (detailkaart C2, 123): via Garibaldi 4 [C](tel:0114338709) 011 433 87 09. Geopend ma. 15.30-19.30 u, di.-zo. 10.00-19.30 u. Alles, maar dan ook alles, over Juventus en talloze voorwerpen die aan de glorie van de club zijn gewijd. Alleen voor fans!

WAT IS ER TE ZIEN?

Houd er rekening mee dat de meeste musea gesloten zijn op maandag en dat de kerken hun deuren sluiten van 12.00 tot 15.00 u. Met een kaartje van € 18 kun je naar de volgende vier musea: het GAM, het palazzo Madama, het MAO en het Borgo e Rocco Medievale. Er is ook een Polo Reale-kaartje waarmee je het palazzo Reale, de Armeria Reale, de galleria Sabauda, het archeologisch museum (met het Romaans theater, het palazzo Chiabrese, de biblioteca Reale, het museum van de Oudheid en de Giardini Reali kunt bezoeken (gesloten voor renovatie).

Rond het piazza Castello

Piazza Castello (detailkaart C2): aangelegd in 1584 en nu het hart van de stad. In het midden staat het palazzo Madama. Aan de west-

kant de kerk van San Lorenzo. Aan de noordkant, het palazzo Reale, en aan de oostkant het teatro Regio. De via Garibaldi, die recht tegenover het palazzo Madama op het plein uitkomt, is een drukke winkelpromenade. Vlakbij kun je door de smalle straatjes van het oude Turijn dwalen (Barbarossa, dei Mercanti, Botero). Schitterende gebouwen, indrukwekkende houten poorten, antiek-winkeltjes en pittoreske gevels. Als je naar de via Po loopt, zie je rechts op het plein de prachtige galleria Subalpina, een overdekte doorgang.

Palazzo Madama (detailkaart C2): piazza Castello [C](tel:0114433501) 011 443 35 01 [W](http://www.palazzomadamatorino.it) palazzomadamatorino.it. Geopend di.-za. 10.00-18.00 u, zo. 10.00-19.00 u. Toegangspreis: € 12; kortingen mogelijk. Dit hybride en ongewone gebouw is de hoofdkantoor van het museo municipale d'Arte Antica en vormt op zich een synthese van de architectuurgeschiedenis van Turijn. Als de muren konden spreken zou je de geschiedenis van Turijn van de Romeinse tijd tot de 19de eeuw te horen krijgen. De Porta Decumana uit de Romeinse tijd, die de toegang tot de stad markeerde, werd in de middeleeuwen een burcht en daarna, in de 15de eeuw, een vierkant kasteel. Het palazzo krijgt zijn huidige naam pas in de 18de eeuw dankzij Christina van Frankrijk, 'Madama Reale', die er ooit woonde. Restauratiewerkzaamheden



PALAZZO MADAMA VORMT DE SYNTHESE VAN DE ARCHITECTUURGESCHIEDENIS VAN TURIJN.

hebben de mooie barokgevel in natuursteen blootgelegd. Vanaf de ingang word je verrast door de bizarre combinatie van diverse periodes: het atrium en de *scalone* (monumentale trap) van Filippo Juvarra (begin 18de eeuw) en vervolgens de middeleeuwse binnenplaats, kondigen op zijn minst een gevarieerd bezoek aan.

De begane grond is gewijd aan de gotiek en aan de renaissancekunst. Je ontdekt achtereenvolgens het koor in flamboyant gotische stijl, afkomstig uit de cisterciënzerabdij van Staffarda in de Cuneostreek en diverse liturgische objecten. Let hier vooral op de relikwieënkast met motieven uit een middeleeuws bestiarië, in goud en email verwerkt. In de rechertoren vind je vele miniaturen, religieuze triptieken en het verbazende portret van een Siciliaanse koopman met een bijzonder listige blik, van de hand van Antonello da Messina. Op de kelder verdieping zijn er fragmenten van kapitelen, mozaïeken en apsisen uit de middeleeuwen, afkomstig uit diverse kapellen van Piëmont en Valle d'Aosta. Verder een indrukwekkende verzameling keramiek en porselein en de reserves van het museum waar nog andere schatten verstopt zitten. De bovenverdieping dient voor tijdelijke tentoonstellingen maar vooral voor het bewonderen van de barokstijl in de receptiezaal en in de voormalige kamer van Madama Reale. Alles herinnert je hier aan de frivoliteit van de 18de eeuw: stucwerk aan de plafonds, meubeltjes afgewerkt met goud, spiegels en klokken, het Chinese werktafeltje... Ben je wat vermoeid, ga dan even in de cafetaria pauzeren en geniet er van een prachtig zicht op het piazza Castello. De bovenste verdieping (de voormalige garderobe van Madama) laat de decoratiekunst niet onbetuigd: porselein uit diverse fabrieken – mooi geschikt in de prachtige vitrinekasten van Gio Ponti – en ivoren objecten en stoffen.

Ga nog een frisse neus halen voor je vertrekt: helemaal boven op de toren heb je een schitterend panoramisch uitzicht over Turijn. Ook kun je op je gemak een *caffè della Duchessa* of een *cioccolata Nemours* proeven in *Caffè Madama*, op de noordelijke veranda van het paleis.

  **San Lorenzo (detailkaart C2):** *piazza Castello, links van het palazzo Reale.* Deze achthoekige kerk uit 1666 is zonder twiifel het mees-

terwerk van Guarino Guarini. In het strakke Turijn valt ze op door haar volumes en ruimtes, zoals soms in Spanje te zien is. Het zou – voor de bouw van de bekendste koepel – zelfs een van de meesterwerken van de barok geweest zijn. In het oorspronkelijke project was een indrukwekkende gevel met zuilen aan de kant van het plein voorzien, maar de architect moest zijn ontwerp wijzigen om de barokke eenheid van het piazza Castello die zijn rivaal Castellamonte had ontworpen, niet te verstoren. Kijk even naar het bordje op de gevel dat – zonder enige kritische zin, integendeel zelfs – ‘het epos van moed, heldhaftigheid en uitzonderlijke offerbereidheid voor het vaderland’ ophemelt, ter nagedachtenis van de Italiaanse soldaten die in Rusland stierven toen ze er, aan de zijde van de Duitsers, vochten. Buiten laat niets de grote rijkdom binnen vermoeden. Binnen is architectuur wiskunde geworden, allemaal ter ere van God. Het is een echt symbool van de Contrareformatie, al beweren sommigen dat je de blik van de duivel ontwaart als je de koepel van onderen bekijkt, door het spel van gekruiste lijnen en venstertjes. Als het waar is, heeft hij verduiveld mooie ogen. In een klein zaaltje rechts vind je een vrij getrouwe kopie van de *Lijkwade*.

   **Palazzo Reale (detailkaart C1-2):** *piazza Castello*  011 436 14 55  *Rondleiding (in het Italiaans) verplicht, di.-zo. 8.30-19.30 u. Toegangsprijs Polo Reale: € 12; kortingen mogelijk (met dit kaartje kun je ook het palazzo Reale, de Armeria Reale, de galleria Sabauda, de koninklijke bibliotheek en het museum van de Oudheid bezoeken).* Dit paleis werd gebouwd in opdracht van ‘Madama Reale’. De plannen van architect Carlo di Castellamonte dateren uit 1658. De vorsten van het huis van Savoie verbleven hier tot in 1865. Vreemde combinatie van barok, rococo en neoklassiek. De zalen zijn afwisselend open, afhankelijk van de planning zul je dus andere zaken kunnen bezichtigen. Op de eretrap staat een buitengewoon verfijnd ruitersstandbeeld van Vittorio-Amadeo. Boven in de eerste zaal zie je fresco’s met de legendarische afstamming van de koninklijke familie.

De Savoies cultiveerden zoals de meeste van de toenmalige heersende families een verre Ger-

maanse (in dit geval Saksische) oorsprong, als symbool van wilde zuiverheid, jeugd en kracht (doet dat geen belletje rinkelen?). Opeenvolging van zalen met een overvloed van verguldsel en beschilderde en overschilderde plafonds. De 'Troonzaal' vormt het hoogtepunt van deze overdaad. Verder zie je een fraai Chinees kabinet en een spiegelzaal in de stijl van Versailles. De balzaal is alledaags neoklassiek en vreselijk lelijk. In de tuin van het paleis (een ontwerp van Le Nôtre) mag je zeker de rococofontein niet missen: wezens die half mens en half vis zijn, storten zich op een waar drinkgelag.

Galleria Sabauda (detailkaart C1):

- Collectie Piëmontese schilders: talloze 14de- tot 16de-eeuwse werken, onder andere de *Aanbidding der Wijzen* van Spanzotti (1455-1528), de *Kruisiging* van Gaudenzio Ferrari (1475-1546), evenals zijn *Madonna met Kind*.

- Collectie Italiaanse schilders: schitterende, aangrijpende *Madonna col Bambino*, toegeschreven aan Fra Angelico (1395-1455). Vlak ernaast de aartsengel Rafaël door Il Pollaiuolo. In de volgende zaal zijn er twee mooie werken van Bellini over de *Geboorte van de Maagd* (een onderwerp dat niet vaak voorkomt) en over de *Annunciatie*. De *Christus met het kruis* van Pedrini detto il Giampietrino laat je vast ook niet onberoerd, die wanhoop in zijn ogen ...

- Collectie van prins Eugène de Savoie-Soissons, die een goede smaak had en een duidelijke voorkeur voor Vlaamse schilders. Om te beginnen de *Stigmata van de heilige Franciscus* door Jan van Eyck (1390-1441), vervolgens de *Passie van Christus* door Hans Memling (1435-1494), met een uiterst precieze weergave van Jezus' wedervaren, van het Laatste Avondmaal tot de kruisiging. De kleuren zijn nog verbazend fris. Tot slot een portret van een *Slapende grijsaard* door de immer be-gaafde Rembrandt.

Er zijn ook portretten van de Vlaamse burgerij. In de zaaltjes achteraan zijn de wat kleinere schilderijen per thema tentoongesteld (taferelen uit het familieleven, historische taferelen, landschappen).

- Collecties van Emanuele-Filiberto tot Carlo Emanuele I met doeken van een groot formaat, minder boeiend (ondanks werken van Rubens, Veronese en de schitterende *Tenhemelopneming*, met de mooie

draperingen, van Gentileschi en de kleurrijke *Aanbidding van de Drie Koningen* van Lomi).

- Collecties van Vittorio-Amedeo I tot Vittorio-Amedeo II. De belangrijkste kunstenaars vind je op deze afdeling: Tiepolo (*Triomf van Aurelianus*), Velázquez (*Portret van Filips IV van Spanje*), Tintoretto (*Drie-eenheid*) en vooral Van Dyck met zijn *Portret van de kinderen van Karel I van Engeland*, waarin je de scherpe blik van de schilder op deze prins in luierbroekjes ziet. Let ook op een boeiend marktafereel, bruisend van leven en waarop vele beroepen staan afgebeeld, van Leandro Bassona (zie je op de voorgrond, links onderaan, het kind met het gespleten rode broekje? Handig, niet?).

- Collecties van Carlo Emanuele III tot Carlo Felice: meer gericht op de 18de en de 19de eeuw met een paar kleurrijke zichten van de oevers van de Po te Turijn door Bellotto (1720-1780), een neef van Canaletto, evenals andere voorstellingen van de stad en van de Veneria Reale door Van Loo. Er is ook een heel mooi portret van de Franse Élisabeth Vigée-Lebrun (1755-1842).

- Ga ten slotte eens langs in de zalen met de collectie van Gualino (geldmagnaat uit Piëmont) en bewonder de schoonheid van een Venus (*Venerè*) van Botticelli. Daartegenover staat ook een heel mooi portret van Rubens als oude man, en een clair-obscurportret van Rembrandt, te danken aan Luca Giordano.

  **Armeria Reale (detailkaart C2):** piazza Castello 191 ☎ 011 54 38 89. Geopend di.-vr. 8.30-19.30 u. Koude wapens, vuurwapens, kruisbogen, harnassen en oorlogstuig uit alle windstreken. Een speciale kast is gewijd aan de wapens van de troepen van Napoleon. Op de begane grond bevindt zich de *biblioteca Reale*, die 2000 tekeningen van Leonardo da Vinci bezit, waaronder het beroemde *Zelfportret* in rood krijt. Alleen te zien tijdens tijdelijke tentoonstellingen.

  **Museo Archeologico (detailkaart C1):** via XX-Settembre 88c ☎ 011 521 11 06 🌐 museoarcheologico.piemonte.beniculturali.it ♿ Geopend di.-zo. 8.30-19.30 u (laatste toegang 18.30 u). Museum in de oude kassen van het palazzo Reale dat alle liefhebbers van archeologie weet te behagen. De vondsten dateren uit de periode van het paleolithicum (oude steentijd) tot de vroege middeleeuwen, niet alleen uit Italië, maar uit het hele

Middelandse Zeegebied. In de kasten, thematisch gerangschikt (dagelijks leven, godsdienst, begrafenissen ...): bronzen beeldjes, zilverschat uit Marengo, Romeinse en Gallische munten, zwaarden en lansen. Aangrijpende kleine collectie Attische rode en zwarte vazen (500 v.Chr.). Probeer de mythologische voorstellingen te herkennen (de strijd van Hercules met de leeuw, bijvoorbeeld). Het hoogtepunt van je bezoek zijn de antieke standbeelden en een mooi Romeins mozaïek met Orpheus die de wilde dieren temt. Verder ook een standbeeld van Claudius dat vroeger eigendom was van het Louvre. Naar verluidt zou men er gedurende enkele jaren een hoofd van Napoleon op hebben geplaatst.

👁️👁️ Duomo San Giovanni Battista (detailkaart C1): *piazza San Giovanni. Volg de nauwe doorgang links van de binnenplaats van het palazzo.* De Duomo werd voltooid in 1498 en is een van de zeer weinige getuigen van de renaissance in Turijn. De Duomo is opgedragen aan Johannes de Doper, de patroonheilige van de stad. In het koor kun je een kopie op ware grootte bewonderen van de *Lijkwade*. Het origineel, dat slechts bij uitzondering aan het publiek wordt getoond, werd sinds 1578 tot de brand van 1997 bewaard in de 'Lijkwadekapel' (*Cappella della Santissima Sindone*), een deel van het palazzo Reale dat achter het koor ligt. Nu wordt ze bewaard in de linkerbeuk van de Duomo zelf in een zilveren koffer die zelf in een urn met airco zit. Wie door dit onderwerp wordt geboeid, kan in Turijn een bezoek brengen aan het *Museum van de Lijkwade* (zie verder).

👁️👁️ Porta Palatina (detailkaart C1): tegenover de Duomo, aan de rechterkant. Dateert uit de 1ste eeuw en is een van de unieke overblijfselen van het antieke Turijn. Vier arcaden (twee in het midden voor auto's en twee aan de zijkanten voor voetgangers), daarboven twee rijen ramen en daarnaast twee massieve torens (met 16 zijden). Dit was een van de vier poorten van de Romeinse stad. Vooral 's nachts zeer mooi als het bouwwerk verlicht is. Rechts, in de tuinen van het *museo di Antichità* liggen de overblijfselen van een Romeins theater. Als je van harmonieuze combinaties van stijlen en perioden houdt: rechts achter je

staat naast de Duomo de 15de-eeuwse campanile van San Giovanni (60 m hoog). De filosoof Jean-Jacques Rousseau woonde hier vlakbij: nummer 11 van de via Porta Palatina, bij de Catecumeni, en bekeerde zich daar in 1728 tot het katholicisme.

Richting San Carlo

👁️👁️ Piazza San Carlo (detailkaart C2): volg vanaf het piazza Castello de via Roma langs de talrijke luxewinkels. Wegens zijn perfecte verhoudingen (168 x 76 m) wordt het piazza San Carlo ook wel de 'salon van Turijn' genoemd. Het plein werd omstreeks 1640 aangelegd volgens de plannen van Carlo Castellamonte en heette aanvankelijk piazza Reale. De graan- en rijstmarkt stonden hier als het plein niet hoefde te dienen voor feesten en draaimolens. In het midden staat het bronzen ruitersstandbeeld van Emanuele-Filiberto, die het zwaard weer in de schede steekt na de slag bij Saint-Quentin. De twee barokkerken achter op het plein zijn een bezoekje waard. Op de vier hoeken van het plein zijn vier fresco's geschilderd, die de lijkwade voorstellen. Dat op de hoek van de via San Teresa heeft de tijd en de vervuiling het best doorstaan. De inwoners komen aan dit plein graag paraderen in de historische cafés (*Caffè San Carlo, Caffè Torino* ...).

👁️👁️👁️ Piazza Carignano (detailkaart C2): mooi en veel rustiger dan de meeste andere pleinen in Turijn. Hier vind je het paleis van de Academie van Wetenschappen (met het *museo Egizio*), het *palazzo Carignano* (*museo nazionale del risorgimento italiano*) en het *teatro Carignano*, dat werd gebouwd in 1787 en waarvan de voorstellingen heel beroemd zijn. Daarnaast ligt het luxe restaurant *Del Cambio*, waar Cavour vaste gast was.

👁️👁️ Museo Nazionale del Risorgimento Italiano (detailkaart C2): *piazza Carlo Alberto, 8* ☎️ 011 562 11 47 🌐 www.museorisorgimentotorino.it. Geopend di.-zo. 10.00-18.00 u. Toegangspreis: € 10; kortingen mogelijk (*audiogids inbegrepen*). Dit museum is gewijd aan de eenmaking (Risorgimento) van Italië. Naar aanleiding van de 150ste verjaardag van de Italiaanse Eenheid werd het museum in 2011 volle-

dig herdacht. Wanneer je door het museum loopt, zie je in totaal een dertigtal zalen met een zeer geslaagde kleurkeuze per thema. Je begint het bezoek van de eerste zalen via een monumentale marmere trap: je ziet symbolen van de Italiaanse eenmaking (vlaggen van de streken, bustes van de belangrijke Italiaanse figuren, koffers, schilderijen die de gedenkwaardige gebeurtenissen uit deze periode weergeven). De 18de eeuw is goed vertegenwoordigd met zalen over de industriële revolutie in Engeland, de Franse Revolutie en de Franse bezetting van Italië door Napoleon. In zaal 9 vind je een mooie reconstructie van een cel waar de tegenstanders tijdens de Oostenrijkse bezetting gevangengezet werden. De chronologische opbouw gaat verder en komt zo tot de opstand van 1848 en de eerste onafhankelijkheidsoorlog (zaal 14). Bezoek zeker ook zaal 16, de prachtige zaal van de Kamer van Afgevaardigden van het parlement, die oorspronkelijk de ezezaal van de prinsen van Carignano was. Ze werd vreemd genoeg niet vaak gebruikt. Hoe meer regio's geannexeerd werden, hoe minder afgevaardigden (aanvankelijk 204) er waren! Je gaat verder door verschillende zalen over onder andere de overeenkomst van Plombières (zaal 20) en de tocht van Duizend in 1860 (zaal 22). In zaal 25 zie je een reconstructie van het ministerieel kabinet van Cavour, helemaal zoals het was. Het parcours eindigt in zaal 29 op het moment dat ook in Italië de Eerste Wereldoorlog uitbreekt. De laatste zaal (zaal 30) is bijzonder groot (690 m² en 23 m hoog). Het was de bedoeling dat de Kamer van Afgevaardigden van het nieuwe Koninkrijk Italië hier zou bijeenkomen, maar de hoofdstad van de Italiaanse Eenheid werd naar Florence overgebracht (voor slechts 6 maanden!). In 1871 werd Rome definitief de hoofdstad.

 **Museo Egizio (Egypte-museum; detailkaart C2):** via *Accademia delle Scienze 6* ☎ 011 561 77 76 🌐 museoegizio.org. Geopend di.-zo. 8.30-19.30 u (laatste toegang om 18.00 u). Toegangsprijs: € 7,50; kortingen mogelijk. Gratis voor jongeren tot 18 jaar. Dit erg grote museum is volledig gewijd aan de egyptologie. Het wordt, na het museum van Cairo, beschouwd als het moo-

ste in dit genre. Door de gevarieerde collecties kun je je een beeld vormen van het dagelijkse leven van de oude Egyptenaren.

Om de 180ste verjaardag passend te vieren, werd dit indrukwekkend museum met een aantal nieuwe tentoonstellingsruimten uitgebreid. De werkzaamheden hiervoor namen vijf jaar in beslag. Het museum is chronologisch opgebouwd met luchtige zalen en handige en speelse aanduidingen. De tentoonstellingsruimte werd bijna dubbel zo groot en meet nu 12.000 m².

Het bezoek begint in de kelder verdieping, gaat naar de 2de en de 1ste verdieping en eindigt op de begane grond, vier etages dus. Het museum beschrijft 4000 jaar Egyptische beschaving, van 4000 v.Chr. tot 700 n.Chr.

Verdieping -1

De oorsprong van het museum. Het werd in 1824 door koning Karel-Felix opgericht toen hij de collecties van Bernardino Drovetti (consul-generaal van Frankrijk in Egypte tussen 1803 en 1829) verwierf. Champollion kwam naar het museum om er de juistheid van zijn ontdekkingen na te gaan. De Franse egyptoloog zei er dat 'de weg van Memphis naar Thebe via Turijn gaat'. De collecties werden aanzienlijk uitgebreid dankzij de expedities van Ernesto Schiaparelli (1903-1920) en Giulio Farina (1930-1937). Het laatste stuk werd in de jaren 1960 uit Egypte overgebracht. Je ziet ook de politici die aan de verwezenlijking van deze immense verzameling hebben bijgedragen.

Niveau 2 - Pre-dynastieke periode

Bekijk zeker het graf van Iti en Neferu die met hun persoonlijke bezittingen begraven werden (kledij, keukengerei). De meeste bezoekers zijn onder de indruk van de afdelingen met mummies, papyrusverzamelingen, prachtig vaatwerk van albast en brons die uit verschillende graven komen. Je zult ook allerlei voorwerpen uit de pre-dynastieke periode en de komst van de eerste hiërogliefen kunnen bewonderen. Kijk naar de mummie in foetushouding die nog zo goed als intact gebleven is, en de kleren en schoenen van een farao. Indrukwekkend, toch?

Op de begane grond een bagagedepot (*dag. geopend 6.00-24.00 u, €5 voor 5 uur, dalend tarief*), bank (*ma.-vr. 8.30-13.30 u en 15.00-16.30 u*) en wisselkantoor, openbare telefooncellen, postkantoor en supermarkt (*dag. geopend 8.00-22.00 u*).

MET DE BUS

Bus **Busterminal (buiten plattegrond I, via A1):** Terminal Lampugnano, via Lampugnano, ten westen van de stad ☎ 02 30 08 91 📍 Lampugnano (lijn M1). Informatiekantoor en kaartverkoop (*dag. geopend 7.00-21.00 u*). Regelmatige en dagelijkse bussen naar steden in Noord- en Midden-Italië. Ook het vertrekpunt van de *Eurolines*-bussen naar Europese steden.

NUTTIGE ADRESSEN EN INFORMATIE

TOERISTISCHE INFORMATIE

i Bureaus voor Toerisme (IAT):

- **Info Milano** (*detailkaart D-E4*): in de *galleria Vittorio Emanuele II*, op de hoek met het *piazza della Scala* 1 ☎ 02 88 45 55 55. Geopend *ma.-vr. 9.00-19.00 u*, *za. 9.00-18.00 u* en *zo. 10.00-18.00 u*. Eindelijk heeft Milaan een informatiepunt dat die naam waard is. Je vindt het in de prachtige *galleria Vittorio Emanuele II*. Gastvrij personeel dat je informatie verstrekt over alles wat je in de stad kunt zien of doen. Je kunt ook kaartjes voor musea of voorstellingen reserveren.
- **Infopunt in het castello Sforzesco (detailkaart D4):** *zelfde openingstijden als het kasteel zelf*. Informatie en stadsplan. Heeft niet evenveel materiaal als Info Milano.
- **Stazione Centrale (plattegrond II F2):** ☎ 02 77 40 43 19. In de *galleria delle Partenze*, tegenover perron 21. Geopend *ma.-vr. 9.00-17.00; weekend en feestdagen 9.00-12.30 u*.
- De luchthavens *Linate* en *Malpensa* beschikken over een klein privé-bureau met toeristische informatie.

MILANO CARD

Deze kaart is onmisbaar als je langer dan drie dagen in Milaan verblijft. Ze omvat meerdere diensten,

waaronder gratis vervoer, een gratis toegangskaartje voor een museum en grote korting voor de twintig grootste musea van Milaan en meer dan vijfhonderd zaken in de stad (restaurants, winkels ...). Je hebt de keuze uit verschillende soorten **Milano Card**. *Het interessantste aanbod is de kaart voor 3 dagen die €12 kost. Gratis voor kinderen tot 10 jaar. Voor meer informatie: 🌐 milanocard.it.*

POST

Hoofdstation (detailkaart D4): via *Cordusio* 4 ☎ 02 72 48 21 26 📍 *Cordusio* (lijn M1). Geopend *ma.-vr. 8.00-19.00 u*, *za. 8.30-12.00 u*. Er zijn ook postkantoren in het *Stazione Centrale* en op de luchthavens van *Linate* en *Malpensa*. In totaal vind je zeventien kantoren verspreid over de stad.

NOODGEVALLEN: DIPLOMATIEKE VERTEGENWOORDIGING EN GEZONDHEID

Bij grote gezondheidsproblemen raden we je aan je verzekering aan te spreken zodat je gerepatriëerd kunt worden.

Belgisch consulaat (detailkaart D4): *corso Magenta* 10 ☎ 02 29 06 20 62. Geopend *ma.-vr. 9.00-12.30 u* en *13.30-15.00 u*. *De consulaire sectie is gesloten op wo.*

Nederlands consulaat (detailkaart F4): via *Gaetano Donizetti* 20 (1ste verdieping) ☎ 02 48 55 58 41. Geopend *ma.-di., do.-vr. 9.00-12.00 u*. *Telefonisch ma.-vr. 14.00-16.30 u.*

Medische wachtdienst: ☎ 02 345 67 (20.00-8.00 u).

Ziekenhuis (detailkaart E5): Ospedale Maggiore Policlinico di Milano, via *F. Sforza* 35, 10 min ten zuidoosten van de *Duomo* ☎ 02 55 031. Het belangrijkste medisch centrum van Milaan.

Apotheek, dag en nacht geopend: in het *Stazione Centrale*, *galleria Partenze* (plattegrond II F2) ☎ 02 66 90 735 of 935.

BOEKHANDELS

Libreria Internazionale Ulrico Hoepli (detailkaart E4, 4): via *Hoepli* 5 ☎ 02 86 48 71 🌐 *hoepli.it* 📍 *Duomo* of *San Babila* (lijn M2) en

M3). Dicht bij de piazza del Liberty. Geopend ma-za. 10.00-19.30 u. Je vindt alles in deze gigantische boekwinkel, van kunst- tot hobbyboeken en (jawel!) reisgidsen, maar ook films en muziek.

Libreria Feltrinelli (detailkaart E4, 5): piazza Duomo (maar ingang via Vittorio Emanuele)

☎ 02 86 46 02 72 📍 Duomo (lijn M2 en M2). Geopend ma-za. 9.30-21.30 u, zo. 10.00-20.00 u. In de kelder. Een goed uitgeruste boekhandel in

hartje Milaan. Een groot deel is gewijd aan muziek (een gedeelde ruimte met Ricardi Media Store). Meerdere bijgebouwen in de stad.

MARKTEN

• **Mercato Papiniano (plattegrond III C5):** viale Papiniano 📍 Porta Genova F.S. of S. Agostino (lijn M2). In de wijk Navigli. Geopend di.ochtend 8.30-

Nuttige adressen		Koffiedrinken, panettone proeven of een lekker ijsje eten	
1 Bureau voor Toerisme (IAT)	D-E4	71 Pasticceria Viscontea	C5
4 Libreria Internazionale Ulrico Hoepli	E4	90 Shockolat	C4
5 Libreria Feltrinelli	E4	91 Rinomata Gelateria	C6
92 Le Colonne	D5	93 Grom	D5
10 Ostello Burigozzo 11	D5	94 Gelateria Toldo	D4
11 Hotel Gran Duca di York	D4	95 Cioccolat Italiani	D5
12 Boscolo Exedra	E4	97 Gelateria Ciaccio	D4
13 Straf	E4	176 Bottega Caffé Cacao	D3
14 Ostello Bello	D5	180 Sant'Ambroeus	E4
15 Hotel Antica Locanda Leonardo	C4	182 Pasticceria Cova	E4
32 Maison Borella	C6		
Slapen		lets drinken	
40 Princi	D4	47 7de verdieping van het winkelcentrum La Rinascente	E4
41 Luini	E4	100 Camparino in Galleria	E4
42 Caffé de Santis	D4	101 De' Cherubini	D6
43 Bar della Crocetta	E5	102 Tongs	C5
44 Pescheria da Claudio	D4	103 Bar Magenta	C4
45 Il Kiosko	D6	105 Trattoria Toscana	D5
78 OttimoMassimo	D4	106 Yguana	D5
87 Panini Durini	C4	107 Marc Jacobs Café	D4
88 Pizzeria Spontini	E4	108 Bar Brera	D3
150 Peck	D4	109 H Club Diana	F3
153 Chic & Go	E4	114 Jab Café	C6
163 Eat's	E4	116 Foresta Woodbar	D5
123 La Darsena da Pepuccio	C5-6	124 Le Bicchiette	C5
125 Mom Café	F5	126 Bar Martini	E4
Uit het vuistje		Naar muziek luisteren en dansen	
39 Parma & Co	D3	132 Le Trottoir	D5-6
46 Alla Vecchia Latteria	D4-5	133 Old Fashion Café	C3
47 Obicà	E4	134 Le Banque	D4
48 Trattoria da Pino	E4	Winkelen	
50 Ronchi 78	D5	140 Angela Caputi	D4
51 Cantina Piemontese	E5	141 Fabriano Boutique	D4
52 Pizzeria Premiata en Caffé della Pusterla	D5	142 Officina profumo di Santa Maria Novella	D4
53 Buon Gusto	D5	150 Peck	D4
54 Pizzeria del Ticinese	D5	151 Dmagazine	E3
55 Giulio Pane e Ojo	F6	152 Porselli	D4
56 Cantina della Vetra	D5	155 Geox	D4
57 Joe Cipolla	C5	156 Cassina	E4
58 El Brellin	C6	158 Dilmos	D3
59 La Rosa Nera	D3	159 Kartell	E3
68 Ristorante Giacomo Arengario	E4	160 Cappellini	E4
69 Triennale Design Café	C3	161 Alessi	E4
70 Bioesseri	C5	162 Salvatore+Marie	C5
76 Refettorio Simplicitas	D4	163 Eat's	E4
77 Pescheria Spadari	D4	164 Touch & Go Temporary Outlet	E4
79 Bar Quadronno	E5		
85 La Bettola di Piero	E5		
98 Salsamentaria di Parma	D4		
127 Bianchi Café & Cycles	E4		
175 Ristorante Convivium	D4		



DETAILKAART MILAAN

13.00 u en za. tot 17.00 u. De belangrijkste markt van de stad. Een kleurrijke markt met uiteraard groenten en fruit, maar ook met kaas, vleeswaren, kruiden, bloemen en kleding. Als je goed zoekt, kun je mooie koopjes vinden. Vooral op za. drukbezocht.

● **Mercato di via Fauché (plattegrond I B-C2):** via Fauché, achter de corso Sempione. Neem tram 14 voor het piazza del Duomo en stap af bij het piazza Caneva. Za. en di. 8.00-14.00 u. Grote merken tegen ongelofelijke prijzen (Dolce & Gabbana, Hogan, Geox, Converse, Valentino, Max Mara). Er zijn ook kraampjes met voedingswaren tegen sterk concurrerende prijzen. De meeste toersiten kennen deze markt nog niet, je kunt er dus op koopjes jagen!

● **Andere markten van hetzelfde type:** via Benedetto Marcello (plattegrond II F2-3), vlak bij het Stazione Centrale, op di.ochtend, en via San Marco (plattegrond II D-E3), in de wijk Brera, op ma. en do.ochtend.

● **Mercato dell' Antiquariato sul naviglio Grande (detailkaart C6):** de laatste zo. van de maand (behalve in juli), aan de kades van de naviglio Grande, van zonsopgang tot de late middag. De beste antiekhandelaren van Milaan komen er. De prijzen zijn dus hoog, maar het is de moeite waard om eens een kijkje te gaan nemen. Prachtige zeldzame meubelstukken en kostbare voorwerpen.

● **Mercato d'Antiquariato di Brera (detailkaart D3):** in de buurt van de via Fiori Chiari, vlak bij de pinacoteca Brera. De 3de zo. van de maand (behalve in aug.). minder belangrijk dan de vorige, maar nog chiquer en duurder. Schitterende, zeldzame stukken die de paleizen van de stad waardig zijn.

● **Fiera di Senigallia (vlooiemarkt, plattegrond III C6):** via Valenza en alzaia naviglio Grande. Elke za. 8.30-17.00 u. Je vindt er militaire en originele souvenirs, gereedschap, platen, schoenen en allerlei prullaria, evenals Afrikaanse en Aziatische kunst. Niet duur en een leuke sfeer.

FEESTEN EN EVENEMENTEN

Het aantal feesten is bijzonder talrijk en ze volgen elkaar het hele jaar door op, het tempo is haast niet bij te houden. Een buitenkans als je Milaan bezoekt. Een volledig programma vind je in de brochure *Milano Mese* van het Bureau voor Toerisme. Enkele voorbeelden van populaire evenementen:

● **Carnevale Ambrosiano:** eind febr.-begin maart, vooral rond de piazza del Duomo. Het Carnaval van Milaan, het langste carnaval van Italië, met de typische maskers: *Meneghin* en *Cecca*.

● **Milaaan-San Remo:** elk jaar in maart. Vrolijke menigte bij de start van de bekende wielrenwedstrijd.

● **Fashionweek:** 1 week in febr.-maart. Presentatie van de nieuwe herst- en wintercollectie, en van de lente- en zomercollectie in sept.-okt. Niet makkelijk om hierbij aanwezig te zijn, maar altijd in een chique omgeving: *galleria, teatro...*

● **Werelderfgoeddagen:** 1 weekend eind maart. Informatie [W](http://www.giornatafai.it) giornatafai.it. Sommige paleizen en monumenten openen bij uitzondering hun deuren voor publiek.

● **Stramilano – Internationale Marathon van Milaan:** elk jaar eind maart-april. Inlichtingen [☎](tel:0284742380) 02 84 74 23 80 of [W](http://www.stramilano.it) stramilano.it. Meer dan 50.000 deelnemers.

● **Milano Cortili Aperti:** 1 zo. in mei. 10.00-19.00 u. Inlichtingen: Associazione Dimore Storiche Italiane [☎](tel:0276318634) 02 76 31 86 34. Een soort openmonumentendag. Je kunt dan privéwoningen en -paleizen bezoeken.

● **Sagra di San Cristoforo:** begin juni, bij de kerk. Zoals de traditie het wil, wordt het feest van Sint-Christoffel vervroegd gevierd met een processie op het water van de naviglio Grande (met versierde aken), muziek en dans.

● **Festa dei Navigli:** juni. Informatie: Comune di Milano [☎](tel:0288451) 02 88 451. Bij de naviglio Grande vinden voorstellingen, tentoonstellingen, concerten, waterspelen en markten met antieke en streekproducten plaats. Prachtige nachtverlichting. Niet te missen.

● **7 december:** feestdag van Sint-Ambrosius, beschermheilige van de stad. Rond de basiliek Sant'Ambrogio vinden allerlei festiviteiten plaats, in het bijzonder een grote, traditionele markt met de vreemde naam 'Oh Bej! Oh Bej!' ('Hoe mooi! Hoe mooi!' in het Milanese dialect), naar de uitroep van de handelaren om klanten te lokken. Op deze dag, en dat is geen toeval, begint ook het operaseizoen in de Scala. Een groot succes, maar niet eenvoudig om aan kaartjes te komen.

● **Natale a Milano:** met Kerstmis vinden concerten, markten en evenementen plaats rond de piazza del Duomo.

- **Fiera di Milano:** ☎ 02 49 971 of 800 820 029 (Amendola Fiera, lijn M1, stadstarief) en Fiera-milano (gratis nummer, alleen in Italië) 🌐 fieramilano.it. Milaan telt twee beursgebouwen: Fiera Milano City
- (Rho Fiera, lijn M1, buitenstadstarief).

In de omgeving van de Duomo

Dit is het historische hart van Milaan met als onmiskenbaar belangrijkste element de Duomo. De kerk is erg fotogeniek met de Madonnina (beschermheilige van de stad) die staat op de hoogste spits, meer dan 100 m hoog. Dit is voetgangersgebied, tot grote vreugde van toeristen en Milanezen. De corso Vittorio Emanuele II is een winkelstraat en het zenuwcentrum van de wijk. De straat wordt overspoeld door liefhebbers van grote kledingmerken. Ook op cultureel vlak biedt de buurt een aantrekkelijk programma met onder andere de Duomo en het museum, de pinacoteca Ambrosiana, de galleria d'Italia en het museo del Novecento. Als je van opera houdt, loop dan zeker eens binnen in de Scala.

SLAPEN

Het is erg praktisch en aangenaam om in het centrum te overnachten, maar weet wel dat de prijzen er veel hoger liggen dan ergens anders. Als je vanaf het centraal station naar het centrum wilt gaan, neem dan de metro, lijn M3 (in de richting van San Donato) en stap uit bij de halte Duomo.

JEUGDHERBERG

🏠 **Ostello Bello (detailkaart D5, 14):**
via Medici 4, 20123 ☎ 02 36 58 27 20
📧 booking@ostellobello.com 🌐 ostellobello.

com 🏠 **Missori (lijn M1) of Duomo (lijn M1 en M3); trams 2, 3, 14 en bus 94 en 18.** Dag en nacht receptie. Bed op slaapzaal (6-8 bedden, gemengd of vrouwelijk) € 25-30; tweepersoonskamer € 40 per persoon. Lakens en ontbijt inbegrepen (zelfs voor de uitslapers!). Wifi. Ideaal gelegen tussen de Duomo en de wijk Navigli. Deze jeugdherberg is heel sympathiek en de werknemers zijn zelf ook reizigers. Zowel de slaapzalen als kamers zijn schoon, licht, goed uitgerust (privébadkamer en airco) en ze hebben karakter (modern interieur, bijna design, parketvloer). Op het dak vind je twee leuke terrassen met hangmatten. Die zijn vaak ingenomen door



DE DUOMO IS HET
SYMBOOL VAN 600 JAAR
GESCHIEDENIS